

Sygn. akt I A Ca 362/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Krzysztof Chojnowski (spr.)
Sędziowie	:	SA Elżbieta Borowska SA Małgorzata Dołęgowska
Protokolant	:	Iwona Aldona Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. G.**

przeciwko (...) **Spółce z o.o. w B.**

o stwierdzenie nieważności ewentualnie ustalenie nieistnienia uchwał ewentualnie stwierdzenie bezskuteczności uchwały

na skutek apelacji **powódki**

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 17 kwietnia 2013 r. sygn. akt VII GC 26/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 540 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

UZASADNIENIE

Powódka M. G. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. domagała się stwierdzenia nieważności uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 marca 2010 roku w przedmiocie:

a) zmiany dotychczasowego brzmienia § 8 umowy spółki poprzez nadanie mu brzmienia: „§ 8. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 200.000 (dwieście tysięcy) złotych i dzieli się na 400 (czterysta) udziałów o wartości 500 (pięćset) złotych każdy”,

b) zmiany dotychczasowego brzmienia § 9 ust. 1 umowy spółki poprzez nadanie mu brzmienia: „§ 9.1. Wszystkie 400 udziałów w kapitale zakładowym przysługuje A. P.”,

c) dodaniu § 12¹ w brzmieniu „§ 12¹. Udziały mogą być umorzone”,

d) skreśleniu dotychczasowej treści § 17 umowy spółki,

e) dodaniu do umowy spółki § 19¹ w brzmieniu „§ 19¹. Zarząd uprawniony jest do wypłaty wspólnikom zaliczki na poczet dywidendy”

oraz uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 22 marca 2010 roku w przedmiocie:

a) umorzenia bez wynagrodzenia 100 (stu) udziałów nabytych przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w B. od A. P. celem umorzenia, składających się na kapitał założycielski spółki, a to udziałów objętych pierwotnie przez A. P. (9 udziałów), A. L. (45 udziałów) oraz M. P. (46 udziałów),

b) zmiany § 8 umowy spółki poprzez nadanie mu brzmienia: „§ 8. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 150.000 (sto pięćdziesiąt tysięcy) złotych i dzieli się na 300 (trzysta) udziałów o wartości 500 (pięćset) złotych każdy” i przekazania kwoty 50.000 złotych do kapitału zapasowego,

c) podwyższenia bez zmiany umowy spółki kapitału zakładowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. z kwoty 150.000 złotych do kwoty 200.000 złotych poprzez ustanowienie 100 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy pokrywanych gotówką,

ewentualnie ustalenia, że uchwała nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 22 marca 2010 roku w przedmiocie umorzenia bez wynagrodzenia 100 (stu) udziałów nabytych przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w B. od A. P. celem umorzenia, składających się na kapitał założycielski spółki, a to udziałów objętych pierwotnie przez A. P. (9 udziałów), A. L. (45 udziałów) oraz M. P. (46 udziałów) – jest bezskuteczna,

ewentualnie ustalenia, że uchwała nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 marca 2010 roku w przedmiocie:

a) zmiany dotychczasowego brzmienia § 8 umowy spółki poprzez nadanie mu brzmienia: „§ 8. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 200.000 (dwieście tysięcy) złotych i dzieli się na 400 (czterysta) udziałów o wartości 500 (pięćset) złotych każdy”,

b) zmiany dotychczasowego brzmienia § 9 ust. 1 umowy spółki poprzez nadanie mu brzmienia: „§ 9.1. Wszystkie 400 udziałów w kapitale zakładowym przysługuje A. P.”,

c) dodaniu § 12¹ w brzmieniu „§ 12¹. Udziały mogą być umorzone”,

d) skreśleniu dotychczasowej treści § 17 umowy spółki,

e) dodaniu do umowy spółki § 19¹ w brzmieniu „§ 19¹. Zarząd uprawniony jest do wypłaty wspólnikom zaliczki na poczet dywidendy”

oraz uchwała nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 22 marca 2010 roku w przedmiocie:

a) umorzenia bez wynagrodzenia 100 (stu) udziałów nabytych przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w B. od A. P. celem umorzenia, składających się na kapitał założycielski spółki, a to udziałów objętych pierwotnie przez A. P. (9 udziałów), A. L. (45 udziałów) oraz M. P. (46 udziałów),

b) zmiany § 8 umowy spółki poprzez nadanie mu brzmienia: „§ 8. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 150.000 (sto pięćdziesiąt tysięcy) złotych i dzieli się na 300 (trzysta) udziałów o wartości 500 (pięćset) złotych każdy” i przekazania kwoty 50.000 złotych do kapitału zapasowego,

c) podwyższenia bez zmiany umowy spółki kapitału zakładowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. z kwoty 150.000 złotych do kwoty 200.000 złotych poprzez ustanowienie 100 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy pokrywanych gotówką,

- są nieistniejące.

Jako podstawę prawną powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał wskazywała art. 250 pkt 4 k.s.h. oraz art. 252 § 1 k.s.h., zaś jako podstawę prawną powództwa ewentualnego o ustalenie bezskuteczności i nieistnienia uchwał - art. 189 k.p.c.

Podnosiła, że w dniu 20 października 2004 roku doszło do zawarcia umowy spółki, w której powódce przysługiwało 46 udziałów o wartości 23.000 złotych. Tego samego dnia wspólnicy podjęli uchwałę o wyrażeniu zgody na zbycie tych udziałów A. P., a powódka złożyła ofertę sprzedaży udziałów o charakterze nieodwołalnym i obowiązującą do dnia 31 grudnia 2012 roku. W dniu 25 października 2004 roku doszło do zarejestrowania pozwanej spółki, a w dniu 20 czerwca 2007 roku A. P. złożył oświadczenie o przyjęciu oferty powódki. Następnie A. P. działający jako nadzwyczajne zgromadzenie wspólników podjął zaskarżone uchwały. Zdaniem powódki umowa zbycia udziałów zawarta w dniu 20 czerwca 2007 roku pomiędzy powódką a A. P. jest bezwzględnie nieważna z uwagi na nieważność oferty sprzedaży udziałów jako sprzecznej z art. 16 k.s.h., gdyż złożonej przed rejestracją spółki, gdy kapitał zakładowy nie mógł być jeszcze jako prawo przyszłe przedmiotem obrotu. W konsekwencji powódka nie utraciła statusu wspólnika, podobnie jak A. L., którego dotyczyły również podobne czynności, zatem cały kapitał zakładowy pozwanej spółki nie był reprezentowany na zgromadzeniu, samo zgromadzenie nie zostało formalnie zwołane i nie spełniało dyspozycji art. 240 k.s.h., zaś uchwały podejmowane były jawnie z naruszeniem art. 247 § 1 k.s.h. Powyższe w ocenie powódki uzasadnia powództwo o stwierdzenie nieważności zaskarżonych uchwał jako sprzecznych z ustawą. Powódka wskazywała, iż dochowała terminu do żądania stwierdzenia nieważności uchwał, bowiem roszczenie to przysługuje wspólnikowi nieobecnemu na zgromadzeniu, a zatem osobie posiadającej wiedzę o statusie wspólnika, zaś wiadomość taką powódka powzięła dopiero po ogłoszeniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 20 grudnia 2012 roku i jego uzasadnienia stwierdzającego nieważność umowy zbycia udziałów powódki i tym samym wiedzę, że w datach podejmowania zaskarżonych uchwał pozostawała formalnie wspólnikiem pozwanej spółki. Zatem w ocenie powódki dopiero w dniu 20 grudnia 2012 roku otworzył się jej termin do wystąpienia z niniejszym powództwem zgodnie z art. 250 pkt 4 k.s.h. W uzasadnieniu żądania o ustalenie bezskuteczności uchwały z dnia 22 marca 2010 roku w przedmiocie umorzenia bez wynagrodzenia 100 udziałów nabytych od A. P. powódka powoływała się na zasadę *nemo plus iuris in alium transfere potest quam ipse habet*. Zdaniem powódki rozporządzenie udziałami poprzez ich umorzenie nie może być skuteczne, skoro nie była skuteczna umowa nabycia tych udziałów. Odwołując się do poglądów orzecznictwa powódka podważała istnienie zakwestionowanych uchwał wskazując, że zostały one podjęte przez osoby nie będące w rzeczywistości wspólnikami, gdyż A. P. posiadał w pierwotnym kapitale zaledwie 9% udziałów, zatem nie mógł skutecznie zwołać nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników, które pozbawione konstytutywnych cech należy traktować jako prywatne spotkania, zaś podjęte uchwały jako osobiste stanowiska A. P. pozbawione mocy prawnej. Zdaniem powódki zakwestionowane uchwały nie zostały w ogóle powzięte i nie korzystają z domniemania istnienia, gdyż wspólnik mniejszościowy nie może z pominięciem innych samorzutnie zwołać zgromadzenia wspólników i podejmować na nim uchwał stanowiących wyraz woli organu spółki.

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wносиła o oddalenie powództwa w całości. Wskazywała, że A. P. jako pomysłodawca założenia pozwanej spółki był zainteresowany jej prowadzeniem jako jedyny udziałowiec i w całości sfinansował koszt jej założenia. Wobec związania ograniczeniem prowadzenia działalności konkurencyjnej (art. 56 k.s.h. i art. 211 k.s.h.) powierzył udziały powódce i A. L., by następnie je nabyć w okolicznościach opisanych przez powódkę. Nie kwestionował faktu podjęcia zaskarżonych uchwał wskazując przy tym, że pierwotnie przysługujące powódce udziały na skutek uchwały z dnia 22 marca 2010 roku zostały umorzone, co zostało

ujawnione w rejestrze, podobnie jak czynności związane z nabyciem udziałów powódki. Nie zgadzając się z motywami rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 20 grudnia 2012 roku co do oceny ważności umowy sprzedaży udziałów powódki, jednocześnie wskazywała na fakt oddalenia powództwa o ustalenie, że powódce przysługują udziały w pozwanej spółce i w kontekście regulacji z art. 365 § 1 k.p.c. kwestionowała legitymację czynną powódki w niniejszej sprawie. Nadto pozwana podnosiła, że powództwo zgłoszone zostało po terminie powołując się na domniemanie prawne płynące z ogłoszenia o skutkach uchwał w Monitorze Sądowym i Gospodarczym z dnia 29 marca 2010 roku Nr (...) i dnia 28 czerwca 2010 roku Nr (...) oraz płynącą stąd wiedzę powódki o przedmiotowych uchwałach, domniemanie dostępu powódki do akt rejestrowych z racji zatrudnienia w XII Wydziale Gospodarczym KRS Sądu Rejonowego w Białymstoku i uzyskanie kopii zgromadzonych w nim dokumentów w sposób nieformalny, wykorzystanych do formułowania pozwu w sprawie VII GC 94/12 Sądu Okręgowego w Białymstoku, powzięcie wiedzy o umorzeniu udziałów uchwałą z dnia 22 marca 2010 roku z uzasadnienia odpowiedzi na pozew w sprawie VII GC 94/12, doręczonej powódce w dniu 29 maja 2012 roku. Wskazując na niezasadność poglądu o nieważności umowy sprzedaży udziałów pomiędzy powódką a A. P. pozwana powoływała się na pełnomocnictwa udzielone przez pierwotnych założycieli A. P. do wykonywania w ich imieniu prawa głosu na wszystkich zgromadzeniach wspólników, co w konsekwencji powodowało reprezentowanie całego kapitału przy podejmowaniu uchwał na zgromadzeniach w dniach 4 i 22 marca 2010 roku. Jednocześnie pozwana zakwestionowała dopuszczalność powództwa o ustalenie bezskuteczności uchwały wobec wprowadzenia na gruncie kodeksu spółek handlowych instytucji uchylenia uchwały.

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 377 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 20 października 2004 roku A. P., S. P. i A. L. zawarli umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B.. Kapitał zakładowy spółki wynosił 50.000 złotych i dzielił się na 100 udziałów o wartości po 500 złotych każdy. Powódka objęła 46 udziałów w kapitale zakładowym o łącznej wartości 23.000 złotych, A. L. objął 45 udziałów o łącznej wartości 22.500 złotych, A. P. objął 9 udziałów o łącznej wartości 4.500 złotych. W § 12 umowy spółki zawarto zastrzeżenie, że zbycie udziałów S. P. i A. L. wymagało będzie zgody zgromadzenia wspólników. Uchwałą z dnia 20 października 2004 roku wspólnicy wyrazili zgodę na zbycie udziałów przysługujących M. P. na rzecz A. P.. W tym samym dniu powódka złożyła oświadczenie skierowane do A. P., że oferuje zawarcie umowy sprzedaży należnych jej 46 udziałów w pozwanej spółce za cenę 23.000 złotych. Oferta miała charakter nieodwołalny i obowiązywała do dnia 31 grudnia 2012 roku. W dniu 20 października 2004 roku powódka udzieliła A. P. pełnomocnictwa do wykonywania w jej imieniu prawa głosu na wszystkich zgromadzeniach wspólników pozwanej spółki. W dniu 25 października 2004 roku nastąpiła rejestracja pozwanej spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym. W dniu 25 czerwca 2007 roku A. P. złożył oświadczenie o przyjęciu oferty sprzedaży udziałów powódki w pozwanej spółce, a przyjęcie tego oświadczenia powódka pokwitowała w dniu 21 czerwca 2007 roku podpisem notarialnie poświadczonym. W dniu 17 lipca 2007 roku zmiana danych wspólników została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego.

Sąd I instancji ustalił także, że w dniach 4 i 22 marca 2010 roku odbyły się nadzwyczajne zgromadzenia wspólników pozwanej spółki, na których podjęte zostały uchwały szczegółowo opisane w pozwie. Na zgromadzeniach tych A. P. występował jako jedyny wspólnik pozwanej spółki wykonujący uprawnienia tego organu podejmującego stosowne uchwały. W uchwale z dnia 4 marca 2010 roku podwyższony został kapitał zakładowy spółki do 200 000 złotych, podzielony na 400 udziałów o wartości 500 złotych każdy i wszystkie udziały objęte zostały przez A. P., a dodatkowo wprowadzono inne zmiany w umowie spółki i przyjęto jej tekst jednolity. W dniu 22 marca 2010 roku A. P. jako jedyny wspólnik wykonujący uprawnienia nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki zdecydował o podjęciu uchwały wyrażającej zgodę na nabycie przez spółkę od A. P. 100 udziałów objętych kapitałem założycielskim o wartości nominalnej 50.000 złotych celem ich umorzenia, następnie zawarł umowę zbycia udziałów celem ich umorzenia bez wynagrodzenia, a ostatecznie na nadzwyczajnym zgromadzeniu wspólników tego samego dnia podjęta została uchwała o umorzeniu 100 udziałów nabytych od A. P. bez wynagrodzenia, składających się na kapitał założycielski spółki, pierwotnie przynależnych A. P., M. P. i A. L., obniżeniu kapitału zakładowego w związku z umorzeniem do 150.000 złotych, zaś kolejną uchwałą podjętą na tym nadzwyczajnym zgromadzeniu wspólników

postanowiono o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 200.000 złotych poprzez ustanowienie 100 nowych udziałów i zaoferowaniu ich A. P..

Oceniając zasadność powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał z dnia 4 i 22 marca 2010 roku Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności badał legitymację powódki do wystąpienia z tym roszczeniem. Podkreślił, że powódka swoją legitymację do wystąpienia z powództwem o stwierdzenie nieważności uchwał opierała na art. 250 pkt 4 k.s.h., czyli na prawie wspólnika do zaskarżenia uchwały w przypadkach tam przewidzianych. Sąd I instancji zaznaczył, że w następstwie czynności prawnych podjętych po założeniu pozwanej spółki i jej zarejestrowaniu powódka formalnie utraciła status wspólnika w związku ze zbyciem przysługujących jej udziałów A. P., następnie przekazania tych udziałów spółce, a ostatecznie ich umorzenia. Ważność umowy zbycia A. P. udziałów powódki w pozwanej spółce była kwestionowana zarówno w niniejszej sprawie, jak również przed Sądem Okręgowym w Białymstoku w sprawie VII GC 94/12 z powództwa M. G. przeciwko A. P. i (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. o ustalenie, że powódce przysługuje prawo do 46% udziałów w kapitale zakładowym pozwanej spółki. Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem w sprawie VII GC 94/12 oddalił powództwo, a Sąd Apelacyjny w Białymstoku rozpoznający apelację powódki od tego wyroku ustalił, że czynność prawna mająca za przedmiot sprzedaż udziałów powódki A. P. jest nieważna. Sąd I instancji podzielił ten pogląd, a tym samym uznał za niezasadne stanowisko i argumenty strony pozwanej w tym zakresie. Sąd Okręgowy przyjął, że powódka miała legitymację do zakwestionowania uchwał objętych pozwem, zaznaczył, że choć w dacie wystąpienia z powództwem powódka nie posiadała statusu wspólnika, z racji umorzenia przysługujących jej udziałów w kapitale założycielskim, co nastąpiło uchwałą z dnia 22 marca 2010 roku, to jednak ustawa nie pozbawia prawa byłego wspólnika do zaskarżenia uchwały dotyczącej bezpośrednio interesów majątkowych i korporacyjnych takiego wspólnika. W świetle art. 250 k.s.h. w zw. z art. 252 § 1 k.s.h. prawo do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały przysługuje osobom i organom wymienionym w art. 250 k.s.h.. Przepis ten wskazuje wspólnika, jako jeden z podmiotów uprawnionych do zaskarżania uchwał. Sąd I instancji podkreślił przy tym, że w orzecznictwie sądowym występują poglądy, że były wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zachowuje legitymację do zaskarżenia uchwały zgromadzenia wspólników, która dotyczy jego praw korporacyjnych lub majątkowych.

W ocenie Sądu Okręgowego powódka nie zachowała jednak przewidzianego w art. 252 § 3 k.s.h. sześciomiesięcznego terminu od dnia otrzymania wiadomości o uchwałach z dnia 4 i 22 marca 2010 roku do zaskarżenia tych uchwał. Sąd I instancji nie podzielił stanowiska powódki, że sześciomiesięczny termin rozpoczął bieg od momentu powzięcia przez nią wiedzy o posiadaniu statusu wspólnika, co nastąpiło dopiero w dniu 20 grudnia 2012 roku, tj. w dacie ogłoszenia wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie I A Ca 660/12. Zaznaczył, że wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie I ACa 660/12 oddalono żądanie powódki ustalenia jej statusu wspólnika i praw w kapitale zakładowym, a jedynie w uzasadnieniu tego wyroku znalazło się stwierdzenie o nieważności umowy sprzedaży udziałów powódki A. P.. Twierdzenie powódki, że dopiero w tej dacie powzięła wiedzę o przysługujących jej prawach wspólnika w pozwanej spółce jest bezzasadne. Powódka wyrażała przekonanie i twierdzenia, że przysługuje jej status wspólnika w pozwanej spółce już w dacie złożenia pozwu w sprawie VII GC 94/12, a fakt kwestionowania jej uprawnień tego nie zmienia. Oczekiwanie na rozstrzygnięcie w sprawie o ustalenie nie wstrzymywało biegu terminu przewidzianego w art. 252 § 3 k.s.h. i nie usprawiedliwiało zaniechania powódki z wystąpieniem z powództwem o stwierdzenie nieważności uchwał. Wiedzę o podejmowanych uchwałach zakwestionowanych w niniejszej sprawie powódka posiadała już w dacie wystąpienia z powództwem w sprawie VII GC 94/12. Potwierdzeniem tego stanowiska jest wyraźne przyznanie powódki dokonane w niniejszej sprawie. Dodatkowym wzmocnieniem tego zapatrywania są twierdzenia i dowody przedstawione w tym zakresie przez stronę pozwaną. Ogłoszenie o uchwałach dokonane zostało w Monitorze Sądowym i Gospodarczym z dnia 29 marca 2010 roku Nr (...) i z dnia 28 czerwca 2010 roku Nr (...), a płynące stąd domniemania przemawiają za powzięciem wiedzy o przedmiotowych uchwałach. Nie spotkało się także z wyraźnym zaprzeczeniem twierdzenie pozwanej o dostępie powódki do akt rejestrowych z racji zatrudnienia w XII Wydziale Gospodarczym KRS Sądu Rejonowego w Białymstoku i nieformalnym uzyskaniu z nich kopii dokumentów do formułowania pozwu w sprawie VII GC 94/12. Ponadto wiedzę o umorzeniu udziałów uchwałą z dnia 22 marca 2010 roku powódka powzięła z uzasadnienia odpowiedzi na pozew w sprawie VII GC 94/12, doręczonej powódce w dniu 29 maja 2012 roku.

W konsekwencji Sąd Okręgowy oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał z dnia 4 i 22 marca 2010 roku, stosownie do art. 252 § 3 k.s.h.

Odnosząc się do powództwa ewentualnego Sąd I instancji zaznaczył, że art. 252 § 1 zdanie drugie k.s.h. stanowi, iż przepisu art. 189 k.p.c. nie stosuje się do kwestionowania uchwał wspólników sprzecznych z ustawą. Tryb przewidziany w art. 252 § 1 k.s.h. jest wyczerpujący i ma zastosowanie także do uchwał określanych w doktrynie mianem nieistniejących.

Dalej Sąd Okręgowy wskazał, że zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie spotyka się rozbieżne poglądy i stanowiska na temat zaskarżalności uchwał w spółkach kapitałowych. Zaznaczył, że praktyka kwestionowania uchwał sprzecznych z prawem jako uchwał nieistniejących w oparciu o art. 189 k.p.c. wykształciła się na gruncie przepisów kodeksu handlowego i stanowiła alternatywę dla przewidzianego w nim trybu zaskarżenia uchwały zgromadzenia wspólników. Podstawę uznania uchwał za nieistniejące stanowiły głównie uchybienia w procesie ich podejmowania, jak chociażby w przypadku naruszenia przepisów o głosowaniu, porządku obrad, czy też podjęcie uchwały przez zgromadzenie zwołane niezgodnie z przepisami prawa, bądź przez osoby nieuprawnione, nie będące wspólnikami, czy też w razie braku wymaganego quorum. Konstrukcja uchwał nieistniejących zrodziła liczne spory doktrynalne i spotkała się z rozbieżną praktyką orzecniczą. Kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa obrotu i stabilności stosunków gospodarczych ustawodawca dokonał zmian, wprowadzając do kodeksu spółek handlowych zmianę prowadzącą do ograniczenia zaskarżalności uchwał sprzecznych z ustawą, co znajduje odzwierciedlenie w uzasadnieniu projektu tej ustawy. Wprowadzono do kodeksu spółek handlowych dwa rodzaje powództw mających usuwać wadliwości uchwał walnych zgromadzeń i ich skutków, mianowicie powództwo o uchylenie uchwały sprzecznej z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godzącej w interes spółki lub mającej na celu pokrzywdzenie wspólnika (art. 249 k.s.h.) oraz powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały sprzecznej z ustawą (art. 252 k.s.h.), przy jednoczesnym zastrzeżeniu kręgu osób legitymowanych do wytoczenia powództwa i terminu zaskarżalności. Wprowadzając powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały jako sprzecznej z prawem, ustawodawca w sposób jednoznaczny generalnie wyłączył dopuszczalność stosowania w tym przypadku art. 189 k.p.c. Pomimo takiej regulacji nadal pojawiają się w doktrynie i orzecznictwie poglądy dopuszczające drogę sądową do kwestionowania uchwał w trybie art. 189 k.p.c. jako nieistniejących. Jednakże w doktrynie oraz w orzecznictwie zaczynają dominować poglądy wykluczające tworzenie odrębnej kategorii uchwał nieistniejących i do tego nurtu poglądów prawnych przychylił się Sąd I instancji. Sąd ten wskazał, że zamiarem ustawodawcy było uregulowanie w sposób całkowity i wyczerpujący zaskarżalności uchwał zgromadzeń ogólnych wspólników, wyłączając sięganie do trybu przewidzianego w art. 189 k.p.c. Tryb przewidziany w art. 252 § 1 k.s.h. dotyczący uchwał sprzecznych z ustawą odnosi się również do uchwał nieistniejących i nie zachodzi potrzeba stosowania w tym zakresie przepisów kodeksu cywilnego z wykorzystaniem normy art. 2 k.s.h. Podjęcie uchwały przez nieprawidłowo zwołane zgromadzenie, czy przez osoby nieuprawnione, przy braku quorum, czy przy niewłaściwej liczbie głosów, narusza przepisy ustawy określające wymogi, jakie muszą być spełnione, przy podejmowaniu uchwał i właściwą drogą do kwestionowania takich uchwał jest tryb przewidziany w kodeksie spółek handlowych.

Ostatecznie Sąd I instancji nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa o ustalenie, że uchwała z dnia 22 marca 2010 roku jest bezskuteczna, a także o ustalenie nieistnienia uchwały z dnia 4 i 22 marca 2010 roku.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 10 ust. 1 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła apelacją powódka zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez:

a) niezastosowanie art. 58 § 1 k.c. i doprowadzenie do sytuacji, w której:

- bezwzględnie nieważna czynność prawna zbycia udziałów wywołuje skutek w postaci przeniesienia prawa uprawniającego nabywcę do dalszego zbycia praw udziałowych na spółkę i rozporządzenia przez nią udziałami poprzez ich umorzenie, podczas gdy bezwzględnie nieważna umowa nie wywołała żadnych skutków cywilnoprawnych, a co za tym idzie nabywca nie uzyskał własności praw, nie mógł ich skutecznie przenieść na inną osobę (spółkę), która tym samym nie była uprawniona do ich umorzenia,

- dopuszczalne jest usankcjonowanie bezwzględnie nieważnej czynności prawnej na mocy uchwały wspólników spółki kapitałowej,

b) błędne zastosowanie art. 254 § 4 k.s.h. w zw. z art. 254 § 1 k.s.h. i uznanie, że uchwała wspólników spółki kapitałowej, powzięta z rażącym naruszeniem podstawowych zasad prawa cywilnego jest tylko względnie nieważna, podczas gdy rozporządzenie przez spółkę prawami osoby trzeciej, których spółka nigdy w sposób ważny (skuteczny) nie nabyła godzi w cywilnoprawną i konstytucyjną ochronę własności prowadząc do tego, że na gruncie prawa polskiego dopuszczalne jest sprzeczne z prawem rozporządzenie udziałami pozyskanymi na skutek nieważnej czynności ich nabycia i następnie usankcjonowanie tej nieważnej czynności na mocy uchwały wspólników spółki kapitałowej,

c) błędne zastosowanie art. 252 § 3 k.s.h. i uznanie, że powódka wytoczyła powództwo z uchybieniem sześciomiesięcznego terminu do żądania stwierdzenia nieważności uchwały, podczas gdy literalna i funkcjonalna wykładania art. 252 § 3 k.s.h. prowadzi do wniosku, że w sytuacji prawnej powódki termin ten rozpoczął bieg wówczas, gdy uzyskała ona wiedzę o przysługiwaniu jej praw wspólniczych na skutek ustalenia nieważności zbycia jej udziałów A. P., zatem przed tą datą wobec powódki pozostającej w uzasadnionym błędnym przekonaniu o tym, że wspólnikiem spółki nie jest termin ten w ogóle nie rozpoczął biegu,

d) błędną wykładnię art. 252 § 1 k.s.h. w zakresie zwrotu ustawowego „uchwały sprzecznej z ustawą” i uznanie, że dotyczy on także wszelkich czynności faktycznych i prawnych poprzedzających powzięcie uchwały, podczas gdy literalna i systemowa wykładnia tego przepisu powinna prowadzić do wniosku, że przepis ten dotyczy jedynie treści i celu uchwały,

e) niezastosowanie art. 189 k.p.c. wobec uznania, że tryb przewidziany w art. 252 § 1 k.s.h. jest wyczerpujący i ma zastosowanie także do uchwał nieistniejących (nie podjętych) podczas gdy językowa, funkcjonalna i przede wszystkim celowościowa wykładnia art. 252 § 1 zdanie drugie k.s.h. prowadzi do wniosku o dopuszczalności wyodrębnienia na gruncie prawa polskiego uchwał niepodjętych, co do których istnieją jedynie pozory prawidłowego, to jest zgodnego z prawem, podjęcia przez uprawniony organ,

f) niezastosowanie art. 64 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1 Konstytucji poprzez uznanie, że na mocy niezaskarżonej uchwały wspólników rozporządzającej prawem osoby trzeciej dojść może do odjęcia prawa własności, pomimo tego, że uchwała swoją moc obowiązującą wywodzi z bezwzględnie nieważnej czynności prawnej prawa cywilnego.

Wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku i stwierdzenie nieważności kwestionowanych uchwał nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki, ewentualnie zmianę wyroku i ustalenie, że uchwała z dnia 22 marca 2010 roku jest bezskuteczna, lub zmianę tego wyroku i ustalenie, że przedmiotowe uchwały są nieistniejące.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy poczynione przez Sąd Okręgowy są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. Sąd I instancji dokonał też prawidłowej oceny co do braku podstaw do uwzględnienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 i 22 marca 2010 roku ewentualnie powództwa o ustalenie bezskuteczności uchwały z dnia 22 marca 2010 roku lub ustalenie nieistnienia uchwał z dnia 4 i 22 marca 2010 roku.

Wprawdzie zgodzić się należy z pozwaną, że pogląd Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie I A Ca 660/12 co do nieważności umowy sprzedaży A. P. udziałów powódki w pozwanej spółce budzi wątpliwości, ale przyjęcie przez Sąd I instancji, że umowa sprzedaży A. P. udziałów powódki w pozwanej spółce jest nieważna nie miało wpływu na treść rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego. Tym samym zbędne jest głębsze badanie tej kwestii.

W pozostałym zakresie wnioski i ocena prawna Sądu I instancji nie budzą większych zastrzeżeń Sądu Apelacyjnego.

Przede wszystkim Sąd I instancji trafnie przyjął, że powódka jako były wspólnik pozwanej spółki z mocy art. 252 § 1 k.s.h. w zw. z art. 250 pkt 4 k.s.h. ma legitymację do wniesienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 i 22 marca 2010 roku. Stanowisko to, jak i argumenty przytoczone przez Sąd Okręgowy na jego uzasadnienie Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne.

Wbrew stanowisku powódki, Sąd Okręgowy słusznie uznał też, że nie zachowała ona terminu do wniesienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 i 22 marca 2010 roku.

Według art. 252 § 3 k.s.h. prawo do wniesienia przeciwko spółce z ograniczoną odpowiedzialnością powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż z upływem trzech lat od dnia powzięcia uchwały. Określenie „od otrzymania wiadomości o uchwale” oznacza powzięcie wiadomości o treści tej uchwały (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 kwietnia 1996 roku, I ACr 291/96, „Apelacja W.” 1996, nr 4, poz. 27; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 3 sierpnia 1992 roku, AG Cr 136/92, P.. Orz. SA w G. 1992, Nr 4, poz. 64). Pozytywnej wiedzy o treści uchwały nie można uzyskać na podstawie informacji zamieszczonych w Monitorze Sądowym i Gospodarczym i dlatego dnia otrzymania wiadomości o treści uchwały nie można wiązać z dniem ogłoszenia uchwały w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Sąd I instancji trafnie wskazał jednak, że powódka posiadała wiedzę o treści uchwał nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 i 22 marca 2010 roku już w dacie wystąpienia z powództwem o ustalenie, że jest ona wspólnikiem pozwanej spółki w sprawie VII GC 94/12 Sądu Okręgowego w Białymstoku, tj. w dniu 7 maja 2012 roku. Stanowisko to jest uzasadnione w świetle dołączonego przez powódkę załącznika do protokołu rozprawy z dnia 3 kwietnia 2013 roku. Nadto Sąd Rejonowy trafnie zaznaczył, że powódka nie zaprzeczyła twierdzeniom pozwanej o dostępie powódki do akt rejestrowych pozwanej z racji zatrudnienia w XII Wydziale Gospodarczym KRS Sądu Rejonowego w Białymstoku i nieformalnym uzyskaniu z nich kopii dokumentów do wystąpienia z powództwem w sprawie VII GC 94/12. Stanowisko powódki, że termin do wniesienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał należy liczyć od momentu powzięcia przez nią wiedzy o posiadaniu statusu wspólnika pozwanej spółki, co w jej ocenie, miało miejsce w dniu 20 grudnia 2012 roku, tj. w dniu ogłoszenia wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie I ACa 660/12, jest nieuzasadnione. Niezależnie od tego, że powódka, jak trafnie uznał Sąd I instancji, składając pozew w sprawie VII GC 94/12 Sądu Okręgowego w Białymstoku wyrażała przekonanie, że przysługuje jej status wspólnika w pozwanej spółce, trzeba zaznaczyć, że powołany wyżej art. 252 § 3 k.s.h. rozpoczęcie sześciomiesięcznego terminu do wniesienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały zgromadzenia wspólników sprzecznej z ustawą wiąże z dniem otrzymania wiadomości o uchwale, a nie z dniem uzyskania wiedzy o posiadaniu legitymacji do wniesienia tego powództwa. Stanowisko powódki, że początek sześciomiesięcznego terminu z art. 252 § 3 k.s.h. należy wiązać nie tylko z uzyskaniem przez nią wiedzy o uchwałach nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 i 22 marca 2010 roku, ale także z powzięciem przez nią wiedzy o posiadaniu statusu wspólnika pozwanej spółki można jedynie uznać za próbę usprawiedliwienia wystąpienia w maju 2012 roku z niewłaściwym powództwem.

Skoro powódka przekroczyła przewidziany w art. 252 § 3 k.s.h. termin do wniesienia przeciwko pozwanej spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 i 22 marca 2010 roku, to w oparciu o art. 252 § 1 k.s.h. nie można było stwierdzić nieważności tych uchwał.

Zasadne było też oddalenie powództwa o ustalenie bezskuteczności uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 22 marca 2010 roku, nieistnienia uchwał nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 i 22 marca 2010 roku, opartego o art. 189 k.p.c.

W judykaturze, jak i w doktrynie prezentowane są różne stanowiska co do dopuszczalności powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały wspólników spółek kapitałowych opartego o art. 189 k.p.c.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest pogląd, że dopuszczalne jest kwestionowanie w trybie art. 189 k.p.c. nieistniejących uchwał wspólników spółek kapitałowych, przy czym za nieistniejące uważa się uchwały powzięte przez osoby niebędące w rzeczywistości wspólnikami, gdy w ogóle nie doszło do zwołania zgromadzenia wspólników, nie było quorum niezbędnego do powzięcia uchwały, uchwała nie uzyskała wymaganej większości głosów, ale także wyniki głosowania zostały sfalszowane, zaprotokołowano uchwałę bez głosowania lub uchwałę powzięto w sprawie nieumieszczonej w porządku obrad, z wyjątkiem określonym w art. 239 § 1 k.s.h., ale również gdy zastosowano przymus fizyczny wobec wspólników, uchwała została powzięta nie na serio albo treść uchwały jest niezrozumiała i nie można ustalić jej sensu w drodze wykładni (por. wyroki z dnia 13 marca 1998 roku, I CKN 563/97, LEX nr 33752; z dnia 4 stycznia 2007 roku, III CSK 238/07, LEX nr 445167; z dnia 12 grudnia 2008 roku, II CSK 278/08, LEX 520012).

Sąd Najwyższy prezentuje jednak także pogląd, że wyłączone jest zaskarżenie w trybie art. 189 k.p.c. nieistniejących uchwał wspólników spółek kapitałowych (por. wyrok z dnia 30 listopada 2006 roku, I CSK 252/06, LEX nr 279523; uzasadnienie wyroku z dnia 5 października 2007 roku, I CSK 225/07, LEX nr 621131). Pogląd ten jest też konsekwentnie wyrażany w orzecnictwie sądów apelacyjnych. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 19 lutego 2013 roku (V ACa 759/12, LEX nr 1289451) stwierdził, że tryb zaskarżania uchwał przewidziany w art. 252 § 1 k.s.h., a odnoszący się do uchwał sprzecznych z ustawą, dotyczy także uchwał określonych w doktrynie jako uchwały nieistniejące, stąd niedopuszczalne jest ich kwestionowanie w drodze powództwa z art. 189 k.p.c. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 29 września 2011 roku (I ACa 730/11, POSAG 2012/1/3-18) uznał, że regulacja przyjęta w art. 252 § 1 k.s.h. jest szczególną w stosunku do art. 189 k.p.c. w tym znaczeniu, że ogranicza krąg podmiotów uprawnionych do zaskarżenia sprzecznej z prawem uchwały wspólników i wyłącza możliwość jej zaskarżenia w trybie art. 189 k.p.c. z powołaniem się na istnienie interesu prawnego w jej zaskarżeniu. Także Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 7 lipca 2008 roku (V ACa 227/08, LEX nr 470081) wskazał, że tryb przewidziany w kodeksie spółek handlowych wyczerpuje prawne możliwości wzruszania uchwał zgromadzenia wspólników. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 30 stycznia 2008 roku (I ACa 612/07, OSAB 2008/1/26) stwierdził, że nieprawidłowości przy zwołaniu i przebiegu zgromadzenia wspólników, w tym także brak stosownego quorum nie mogą być podstawą opartego o art. 189 k.p.c. powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały, lecz powodują jej nieważność. Tak podjęta uchwała może być kwestionowana jedynie na drodze powództwa o stwierdzenie nieważności w trybie przewidzianym w art. 252 § 1 k.s.h. przez wymienione w art. 250 k.s.h. podmioty i w terminie zawitym określonym w art. 252 § 2 k.s.h.

W doktrynie podnosi się, że regulacja art. 252 § 1 zdanie drugie k.s.h. wyłącza, w stosunku do osób objętych dyspozycją art. 250 k.s.h., stosowanie art. 189 k.p.c., tj. możliwość wniesienia powództwa o ustalenie opartego na przepisach kodeksu postępowania cywilnego i interesie prawnym powoda. Wyłączenie stosowania art. 189 k.p.c. ogranicza niepewność wspólników i członków organów spółki co do zaskarżenia danej uchwały w przyszłości. Jednakże osoba trzecia, niebędąca podmiotem, o którym mowa w art. 250 k.s.h., może, pod warunkiem wykazania interesu prawnego, na podstawie art. 189 k.p.c., żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, co do którego uchwała miała wywrzeć skutek prawny (A. Kidyba, Komentarz do art. 362 kodeksu spółek handlowych, LEX nr 13).

Sąd Apelacyjny w obecnym składzie przychylił się do poglądu odrzucającego dopuszczalność dochodzenia w trybie art. 189 k.p.c. ustalenia nieistnienia uchwały wspólników spółek kapitałowych.

Praktyka kwestionowania uchwał wspólników spółek kapitałowych sprzecznych z prawem jako uchwał nieistniejących w oparciu o art. 189 k.p.c. wykształciła się na gruncie kodeksu handlowego - zaskarżenie uchwały wspólników spółek kapitałowych, niezależnie od przesłanki tego zaskarżenia, mogło doprowadzić jedynie do unieważnienia

tej uchwały przez sąd ze skutkiem *ex tunc*. Kodeks handlowy nie wyróżniał uchwał bezwzględnie nieważnych. Dlatego w doktrynie i orzecznictwie dopuszczono sankcję bezwzględnej nieważności oraz wypracowano konstrukcję uchwał nieistniejących, którą przyjmowano w przypadku naruszenia przepisów o głosowaniu, porządku obrad, czy też w przypadku podjęcia uchwały przez zgromadzenie zwołane niezgodnie z przepisami prawa, bądź przez osoby nieuprawnione, czy też w razie braku wymaganego quorum (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1991 roku, I CR 410/90, LEX nr 78218; z dnia 14 kwietnia 1992 roku, I CRN 38/92, OSNCP 1993, nr 3 poz. 45; z dnia 13 marca 1998 roku I CKN 563/97, OSNC 1998/12/205).

W kodeksie spółek handlowych wyodrębniono dwa rodzaje powództw, za pomocą których można kwestionować wadliwość uchwał wspólników spółek kapitałowych, a mianowicie powództwo o uchylenie uchwały (art. 249 k.s.h., art. 422 k.s.h.) w odniesieniu do uchwały sprzecznej z umową spółki (statutem) bądź dobrymi obyczajami i godzącej w interes spółki lub mającej na celu pokrzywdzenie wspólnika (akcjonariusza), a także powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały (art. 252 k.s.h., art. 425 k.s.h.) w odniesieniu do uchwał sprzecznych z ustawą, przy czym w przypadku powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały w sposób jednoznaczny wyłączono stosowanie art. 189 k.p.c. Jednocześnie wskazano katalog osób legitymowanych do wytoczenia powództwa, jak i termin, w którym można wytoczyć powództwo. Założeniem ustawodawcy było kompleksowe uregulowanie zaskarżalności uchwał wspólników spółek kapitałowych. Tryb dotyczący uchwał sprzecznych z ustawą ma zastosowanie także do uchwał określanych mianem nieistniejących. Przez pojęcie „uchwały sprzecznej z ustawą” należy bowiem rozumieć uchwałę naruszającą przepisy prawa dotyczące tak samego procesu podejmowania uchwały, jak i treści uchwały. Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 16 lipca 2009 roku (V ACa 241/09, LEX nr 551990) podjęcie uchwały przez nieprawidłowo zwołane zgromadzenie, czy przez osoby nieuprawnione, przy braku quorum, czy przy niewłaściwej liczbie głosów narusza przepisy ustawy określające wymogi, jakie muszą być spełnione przy podejmowaniu uchwał. Tak więc i dla takich uchwał, jako sprzecznych z ustawą ma zastosowanie wprowadzony do kodeksu spółek handlowych tryb stwierdzania sprzeczności uchwały z ustawą i trybu tego nie można obchodzić w drodze nieprzewidzianej w ustawie konstrukcji uchwały nieistniejącej.

Wprowadzenie konstrukcji uchwały nieistniejącej, służącej do kwestionowania uchwał wspólników spółek kapitałowych w trybie art. 189 k.p.c. przez każdą zainteresowaną osobę i w dowolnym czasie stanowi zagrożenie dla interesów spółki i bezpieczeństwa obrotu. Spółka, jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 29 września 2011 roku (I ACa 730/11, POSAG 2012/1/3-18) nie może bowiem przez bliżej nieokreślony czas pozostawać w niepewności co do skuteczności podjętych przez siebie uchwał i nie może być narażana na konieczność toczenia w odległej przyszłości procesów mogących niweczyć skutki podjętych czynności. Dopuszczenie możliwości zakwestionowania uchwały wspólników spółek kapitałowych w trybie art. 189 k.p.c. mogłoby zachwiać stabilnością ekonomiczną i prawną spółki.

Trzeba też zwrócić uwagę, że w myśl § 4 art. 252 k.s.h. upływ terminów z § 3 do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą nie wyłącza możliwości podniesienia zarzutu nieważności uchwały. Przepis ten pełni funkcję ochronną i byłby zbędny w razie istnienia możliwości zakwestionowania uchwały przez każdego zainteresowanego i w każdym czasie na podstawie innej niż wskazana w kodeksie spółek handlowych.

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, że powódka nie mogła domagać się ustalenia nieistnienia uchwał nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 4 i 22 marca 2010 roku w oparciu o art. 189 k.p.c.

Z tych samych względów skarżąca nie mogła żądać ustalenia bezskuteczności uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 22 marca 2010 roku na podstawie art. 189 k.p.c.

Końcowo należy wskazać, że oczywiście nieuzasadniony był zarzut błędnego zastosowania art. 254 § 4 k.s.h. w zw. z art. 254 § 1 k.s.h., skoro Sąd I instancji nie stosował tych przepisów.

Nieskuteczny był też zarzut naruszenia art. 64 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1 Konstytucji, który skarżąca wiązała z pozbawieniem jej praw w pozwanej spółce jedynie na skutek niezaskarżenia w odpowiednim czasie uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników tej spółki, pomimo, że uchwała ta jest bezwzględnie nieważna.

Odnosząc się do tego zarzutu przede wszystkim trzeba wskazać, że obowiązujący porządek prawny przewiduje sytuacje, w których na skutek upływu czasu następuje utrata słusznych roszczeń. Instytucją, która z upływem czasu wiąże utratę takich roszczeń jest przedawnienie, a także zasiedzenie czy przemilczenie. Wygaśnięcie prawa do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą nie stanowi zatem jakiegось szczególnego przypadku utraty prawa na skutek upływu czasu.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że powódka dopiero w postępowaniu apelacyjnym wskazała, że niedopuszczalne jest pozbawienie jej praw w pozwanej spółce jedynie na skutek niezaskarżenia w odpowiednim czasie uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników tej spółki, a jednocześnie podniosła dość lakoniczne argumenty, które w żadnym razie nie uzasadniały przychylenia się do jej stanowiska.

Dlatego na podstawie art. 385 k.p.c. oddalono apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono mając na uwadze wynik tego postępowania oraz treść art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 109 k.p.c. Powódka przegrała sprawę w postępowaniu odwoławczym i dlatego zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. powinna zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty postępowania odwoławczego, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika, określone zgodnie ze stawkami wymienionymi w § 10 ust. 1 pkt 21 zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490).